



### Navigátor

- [Hlavní stránka](#)
  - [Aktuální informace](#)
  - [Lidé na PSÚ](#)
  - [Vědecká činnost](#)
- 
- [Denní studium](#)
  - [Kombinované studium](#)
  - [Doktorské studium](#)
  - [Souborná zkouška](#)
  - [Státní záv. zkouška](#)
  - [Diplomová a roč. práce](#)
- 
- [Studijní program](#)
  - [Doporučený program](#)
  - [Soubory ke stažení](#)
  - [Rozvrhy](#)
  - [Odkazy](#)
  - [Vyhledávání](#)
- 
- [Studentské aktivity](#)
  - [Fotogalerie](#)

### Univerzitní odkazy

- [Masarykova univerzita](#)
- [Filozofická fakulta MU](#)
- [Informační systém MU](#)
- [Knihovna FF MU](#)
- [Správa kolejí a menz](#)

### Psychologické ústavy

- [FSS MU Brno](#)
- [FF UK Praha](#)
- [FF UP Olomouc](#)

### Vědecká pracoviště

- [Psycholog. ústav AV ČR](#)
- [CVVOE FSS Brno](#)
- [ÚEP SAV Bratislava](#)
- [SVÚ SAV Košice](#)
- [Testcentrum Praha](#)

### Kdo je online

Právě teď si tyto stránky prohlíží 5 návštěvníků(ů)

### O tomto webu

- [Top 10](#)
- [Statistiky serveru](#)
- [Připomínky](#)
- [Doporučit náš web](#)
- [Verze pro PDA](#)

### Náš Sidebar

[Přidat sidebar do Mozilly](#)

### Otázky ke SZ z předmětu vývojová psychologie

Publikováno: Pátek, 12.09. 2003 @ 15:30:15 CEST Vystavil: [Prokop](#)

Souborná zkouška: vývojová psychologie

**Postup při organizaci poznatků:**  
(1) návaznost na dosavadní vědomosti: poznatky o vývoji z biologie, vývojové ideje ve filozofii a pedagogice; návaznost na poznatky obecné ps., ps. osobnosti, sociální psychologie, demografie, pedagogiky;  
(2) faktografické údaje o vývoji psychických funkcí, schopností a vlastností;  
(3) periodizace životní dráhy člověka; globální charakteristika jednotlivých vývojových etap;  
(4) metody zkoumání intraindividuálních změn a interindividuálních rozdílů v psychickém vývoji;  
(5) teorie vývoje: základní teze, autoři; shody a rozdíly jednotlivých koncepcí;  
(6) aplikace poznatků o duševním vývoji v různých oblastech - výchova a vzdělávání, péče o optimální adaptaci a seberealizaci v průběhu celé životní dráhy člověka.



### Tematické okruhy:

1. Celková charakteristika jednotlivých věkových období (vývojových etap, stadií) v rozsahu celého životního cyklu:  
a) období prenatální, b) novorozenecké, c) kojenecké, d) batolete, e) předškolní, f) školní, g) pubescence, h) adolescence, i) mladá dospělost, j) střední dospělost, k) zralá dospělost (presenium), l) stáří.  
Psychologická kritéria "školní zralosti". Psychologická kritéria dospělosti.
2. Vývoj tělesný a vývoj jednotlivých psychických funkcí, složek osobnosti a celku osobnosti:  
a) Tělesný růst a vývoj, b) senzoricomotorické schopnosti, c) vnímání, d) paměť, e) představivost, f) myšlení, g) inteligence a její složky, h) hudební schopnosti, i) řeč, j) motivace a řízení jednání (vůle, pozornostní výkony, výkonová motivace, zájmy), k) emoce a city, l) vývoj sociální percepce, komunikace a interakce (vztah k matce, dospělým autoritám, sourozencům, vrstevníkům), m) v. mravní, l) erotika a sexualita v pubescenci, adolescenci, v preseniu a seniu, m) vývoj zobrazovacích schopností, n) vývoj osobnosti jako celku.
3. Periodizace životní dráhy člověka; kritéria periodizačních systémů, shody a rozdíly ve vymezení vývojových etap.
4. Psychologické souvislosti vztahů mezi generacemi.
5. Kritéria "vrcholu života" (kritický komentář). Pojem "kvalita života".
6. Průběh vývoje - trendy, akcelerace, retardace, kontinuita versus diskontinuita, stabilita versus instabilita; synchronní a diachronní vývoj; modely průběhu vývoje.
7. Determinanty duševního vývoje - rozlišení genotypu a fenotypu, podíl endogenních a exogenních činitelů, vliv výchovy, vzdělávání a sebevýchovy. Kritické stanovisko k jednostranným koncepcím (hereditarismus, environmentalismus, situacionismus). Interakční pojetí faktorů vývoje.
8. Psychologická zkoumání dvojčat: problémy, metodologie, závěry.
9. Pojem psychická deprivace. Pojem attachment - vazba, typy vazby. "Vičí děti": psychologické důsledky specifické deprivace.
10. Metody vývojové psychologie. Přednosti a nedostatky průřezových a longitudinálních výzkumů.
11. Přehled teorií a koncepcí vývoje: autoři, psychologické školy, východiska, závěry, důsledky. Zvláštní pozornost věnovat těmto autorům a školám" evoluční teorie a její vliv na psychologii (Ch. Darwin, H. Spencer, F. Galton, G.S. Hall); W. Stern, A. Gesell, E. Clapar de, J. Piaget, škola Vygotského, K. a Ch. Bühlerovi a vídeňská škola, S. Freud, E.H. Erikson, A. Adler, C.G. Jung, E. Spranger, ženevská škola, H. Werner, B.G. Anaňjev, R. Havighurst, brněnská škola (M. Rostohar, F. Kratina, V. Chmelař, L. Kolářiková, R. Konečný ad.).
12. Charakteristika základních vývojových dimenzí: fylogeneze, antropogeneze, ontogeneze, aktuální geneze.
13. Definice duševního vývoje, pojem "vývojová změna"; intraindividuální změny, interindividuální rozdíly, intraindividuální rozdíly.
14. Mechanismy vývoje: diferenciacce, integrace, fixace. Ortogenetický princip.
15. Speciální problémy vývojové psychologie:  
a) Senzibilní a kritické fáze vývoje.  
b) Funkce hry v duševním vývoji. Klasifikace her, vývoj hry v ontogeneze, teorie hry.  
c) Sekulární akcelerace pohlavního dospívání. Trend, souvislosti, důsledky.  
d) Celoživotní trend fluidní a krystalické inteligence.  
e) Podíl asimilace a akomodace v procesu vývoje.  
f) Teorie adaptace na stáří.  
g) Druhy učení na úrovni subhumánní a humánní.  
h) Princip kauzality (lineární, cirkulární), princip finality a synchronicity ve vývojové

### Související odkazy

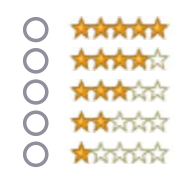
- [Více o tématu Souborná zkouška](#)
- [Další články které vystavil Prokop](#)

**Nejčtenější článek na téma Souborná zkouška:**  
[Otázky ke SZ z předmětu obecná psychologie](#)

### Hodnocení článku

Průměrné hodnocení: **0**  
Hlasů: **0**

Hlasujte pro tento článek:



### Možnosti

- [Vytisknout článek](#)
- [Poslat článek](#)

ps.

i) Integrace nových zkušeností v průběhu ontogeneze.

j) Dětská pohádka.

16. Aplikace poznatků a metod vývojové psychologie.

Orientace v aktuálních problémech společnosti z hlediska vývojové psychologie.

17. Klíčové termíny vývojové psychologie v angličtině, příp. němčině nebo ve francouzštině.

#### **Doporučená literatura:**

##### **Encyklopedie, slovníky:**

Raymond J. Corsini (Ed.) (1994): Encyclopedia of Psychology. New York, John

Wiley-Sons (studovna Ústřední knihovny FF MU, dále jen

ÚK FF)

Lexikon der Psychologie (1995). Gütersloh, Bertelsmann Lexikon Verlag (ÚK FF)

##### **Základní učebnice a monografie:**

Rita L. Atkinsonová a kol. (1995): Psychologie. Praha, Victoria Publishing (ÚK FF,

PK)

Edouard Clapar de (1925, 1928): Psychologie dítěte a experimentální pedagogika.

Nákladem Ústředního spolku učitelského na Moravě a Dědictví Komenského v

Praze, Díl I, Brno, Díl II, Brno a Praha (PK)

Marc H. Bornstein - Michael E. Lamb (1992): Development in Infancy. Introduction.

New York, McGraw-Hill, Inc., 3rd Ed. (ÚK FF)

Karl Bühler (1939): Nástin duševního vývoje dítěte. Praha (PK)

Karl Bühler (1930): Die geistige Entwicklung des Kindes. Jena, 6. Aufl., Gustav

Fischer Verlag (PK)

Kevin Durkin (1995): Developmental Social Psychology. From Infancy to Old Age.

Cambridge, Blackwell Publishers (ÚK FF)

Anne V. Gormly - David M. Brodzinsky (1989): Lifespan Human Development.

New York, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 4th Ed.

(překlad PsÚ FF)

Horst Heidbrink (1997): Psychologie morálního vývoje. Praha, Portál

Robert V. Kail - John C. Cavanaugh (1996): Human Development. Pacific Grove,

Brooks/Cole Publishing Company (ÚK FF)

Kolektiv (1986), Ontogenetická psychologie, Praha, SPN, vybrané kapitoly (ÚK FF,

MZK, PK)

Josef Langmeier - Dana Krejčířová (1998): Vývojová psychologie. Praha, Grada

Publishing (ÚK FF)

Josef Langmeier (1991): Vývojová psychologie pro dětské lékaře. Praha,

Avicenum, 2. vyd. (ÚK FF)

Rolf Oerter - Leo Montada (1987, 1995, 1999): Entwicklungspsychologie.

München-Weinheim,

Psychologie Verlags Union, 2. vyd. (ÚK FF), 4. vyd. (ÚK FF)

Keith Oatley - J.M. Jenkins (1996): Understanding Emotions. str. 95-132,

161-187. Cambridge, Blackwell (ÚK FF)

Václav Příhoda (1967, 1974, 1977): Ontogeneze lidské psychiky, díl I-IV. Praha,

SPN (FF MU)

Heinz Rempelin (1969): Die seelische Entwicklung des Menschen im Kindes- und

Jugendalter. München-Basel, Ernst Reinhardt Verlag, 14. Aufl. (PK)

Pavel Říčan (1990): Cesta životem. Praha, Panorama (ÚK FF, PK)

Hans-Dieter Schmidt (1978): Obecná vývojová psychologie. Praha, Academia (ÚK

FF, PK)

Josef Švancara (1986): Kompendium vývojové psychologie. Praha, SPN, 4. vyd.

(FF MU)

Josef Švancara (1993): Geneze systémů empirické psychologie. Učební text.

Brno, Masarykova univerzita

Josef Švancara (1983): Psychologie stárnutí a stáří. Učební text. 2. vyd., Praha

Jeffrey S. Turner - Donald B. Helms (1995): Lifespan development. Forth Worth,

5th. ed. Harcourt Brace College Publishers (ÚK FF)

Heinz Werner (1923, 1953, 1970): Einführung in die Entwicklungspsychologie.

München,

Johann Ambrosius Barth, 4. Aufl. (PK), 6. Aufl.

Maria Zebrowska (1976): Vývinová psychológia detí a mládeže. Bratislava,

Psychodiagnostické a didaktické testy, n.p. (FF MU)

Učebnice, monografie a studijní texty:

B.G. Anaňjev (1980): Človek ako predmet poznania. Bratislava

Marie Bouchalová (1987): Vývoj během dětství a možnosti jeho ovlivnění.

Avicenum, Praha

Jan Lebl - Hana Krásničanová (1996): Růst dětí a jeho poruchy. Praha, Galén

1996, str. 11-26. (ÚK FF)

Jiří Dan (1996): Texty k přednáškám z vývojové psychologie. Prozatímní učební

text. (PsÚ FF)

Erik H. Erikson (1950, 1957): Childhood and Society. New York, (MZK)

něm. překlad: Kindheit und Gesellschaft. Zürich/Stuttgart, PAN-Verlag (PK)

Erik H. Erikson (1995): Osm věků člověka. Studijní text pro vnitřní potřebu. Praha,

Propsy (PsÚ FF)

Horst Heidbrink (1997): Psychologie morálního vývoje. Praha, Portál

Hildegard Hetzer (1935): Spiel a Spielzeug für jedes Alter. Dresden, Verlag Kleine

Kinder 2. Aufl., (PK)

Morton Hunt (2000): Dějiny psychologie. Praha, Portál

Pierre Teilhard de Chardin (1991): Vesmír a lidstvo. Praha, Vyšehrad

Michail Grigorjevič Jaroševskij (1988): Dejiny psychológie. Bratislava, Pravda (ÚK

FF)

Josef Langmeier - Zdeněk Matějček (1968, 1974): Psychická deprivace v dětství.

Praha, Státní zdravotnické nakladatelství, 2. vyd. (ÚK FF), 3. vyd.

Jean Piaget - Bärbel Inhelderová (1970): Psychologie dítěte. Praha, SPN

Jean Piaget (1967, 1999): Psychologie inteligence. Praha, SPN, Portál

Lea Švancarová - Josef Švancara (1980): Vývoj dětských grafických projevů.

In: Josef Švancara a kol.: Diagnostika psychického vývoje. 3. vydání. Praha,

Avicenum, str. 197-216.

Herbert Read (1967): Výchova uměním. Praha, Odeon

Josef Švancara (1975): Biologická determinácia správania. Bratislava, SPN

L.S. Vygotskij (1970): Myšlení a řeč. Praha, SPN

**Odborné časopisy:**

Psychológia a patopsychológia dieťaťa (ÚK FF, PK)

Československá psychologie (ÚK FF, PK, MZK)

Psychologie (PK, PsÚ)

Psychologie dnes (ÚK FF)

Studia psychologica (ÚK FF, PK)

Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines  
(PK)

Voprosy psichologii (FF MU)

Věstník moskovského univerzity (FF MU)

Current Contents, řada Social & Behavioral Sciences (SBS) (FF MU)

Psychological Abstracts (FF UK Praha)

----oOo----

listopad 2000



Odebírat zprávy z tohoto serveru je možné pomocí [backend.php](#).

Úpravy skriptů, webdesign a implementace [Prokop Vlačín](#).

Tento web je založen na redakčním systému [PHP-Nuke](#) a jeho lokalizované verzi [UNITED PHP-Nuke Czech Edition](#).

Všechna práva vyhrazena. PHP-Nuke je Free Software publikovaný pod [GNU/GPL Licencí](#).

Čas potřebný ke zpracování stránky: 0.426 sekund